

Z NAŠICH REVUÍ

Vojenské zdravotnické listy.

Ročník II., č. 4.

Toto číslo je celé věnováno práci lékařské výpravy, která se za vedení prof. dra Libenského zabývala pozorováním a vyšetřováním závodníků při mezinárodních vojenských lyžařských závodech v Tatrách v únoru roku 1926. Výpravy se zúčastnili vedle lékařů poliklinického oddělení prof. Libenského pplk. dr. Hromádka, škpt. dr. Krtíčka a Orenstill a kpt. dr. Jameček; články pocházejí z pera prof. Libenského, pplk. dra Hromádky a poliklinických lékařů drů Baudiše, Filipa, Mládky a Širla.

Podrobné vyšetřování před i po závodů laboratorními metodami týkalo se zejména krevního tlaku, indexu funkcionální zdatnosti krevního oběhu, dýchacích pohybů, dechového objemu (vitální kapacity), funkce ledvin, složení krve a výměny látek.

Výsledky vyšetřování potvrdily většinou známá již fakta. Ze závěrů vý-

pravy, které se již poněkud uchylují o běžných názorů, třeba uvést: K lyžařskému vytrvalectví jsou nejlépe tělesnými lidé s respiračním typem tělesným, avšak i mozkový typ se hodí velmi dobře k lyžařskému závodění. Výrazem větší výkonnosti tělesné je co nejmenší kolísání maxim a minim krevního tlaku, zvláště pak minim. Hodnocení závodníka indexem funkcionální zdatnosti krevního tlaku je nejméně možné. Výsledky lyžařských závodů nelze považovati za zkoušku celkové tělesné zdatnosti. Lékařská pozorování závodníků mohou mít cenu jen tehdy, bude-li jim věnována plná pozornost též v mezioddobích závodů; jediným východiskem k úspěšnému vědeckému výzkumu sportu bylo by zřízení ústavu, který by se zabýval v mezioddobích a v době tréninku pozorováním a vyšetřováním sportovců všeho druhu, zvláště pak těch, kteří by při vyšetřování ukazovali určitou úchytku od normálního nálezu.

Sportovní interesenty je dlužno odkázat na originál této obsáhlé práce.

Z CIZÍCH REVUÍ

a) Revues ruské.

Válka a technika.

Č. 268. Zenijní sbor. Serčevskij: **Opletání aratene sítě.** Autor ze zkušenosti cizích armád doporučuje francouzský způsob a, užívaje postupu prací tohoto způsobu, podává svůj návrh na opletání. Chomenko: **Samoopevnování.** O nutnosti vypracování pro armádu racionální metody. Lavrov: **Použití kyslíkové řezačky k vojenským účelům.** V. G. Světlomet **velíke mohutnosti soustavy Siemens-Schuckert,** sestaveny holandskou továrnou Lonneker. Sucharevskij: **O nových vzorcích k výpočtu náloží při výbuchu,** v souvislosti s příští záměnou pyroxylinu medinitem. Kučerovskij: **Maskovací práce.** Autor podává obraz těchto prací v VII. ruské armádě před ofensivou 18./VI. 1917, zamýšlenou za účelem průlomem nepřátelské fronty ve směru na Lvov. Na 100 km fronty Brzezany-Halič-Stanislaw-Solotvyn bylo soustředěno 9 ruských sborů. Jenom ve směru Stanislaw, jenž sehrál nejdůležitější roli, byly provedeny velké práce a hlavní z nich bylo maskování 318 těžkých a 324 polních děl a skladů nábojů pro 670.000 výstřelů. Straus: **Dokončení překladu stati o využití elektřiny na německé frontě** (viz čís. 258). Koževnikov: **Cesty stavitelství; pokračování stati,** o níž se mluvilo již v přehledu č. 258. Autor podává návrh plánování moderního ruského města.

Č. 269—270. Spojení. Sinjavskij: **Výcvik spojovacích vojsk v teritoriálních útvarech.** Autor je zastáncem miličního systému a proto též podává rozvrh práce pro teritoriální vojska. Gusev: **Pokračování článku Automatické a poloautomatické telefonní stanice,** započaté v č. 260. Morozov a Elsinic: **Francouzské patenty na články (elektr.).** Gusev: **K 50. výročí vynálezu telefonního přístroje.** Historický přehled vývoje telefonu. Pohle: **Telegrafní tiskací kryptograf Kompera.** Výsledky prvního všespolečného sjezdu společnosti přátel radia. Podle mínění autora slibuje program práce sjezdu velkou budoucnost radiotechnice v socialistické řádu. Masanov: **V laboratorii radioamatéra.** Bělov a Muškin: **Katodová lampa jako voltmetr.** Koralev a Masanov: **Signální světlomet „Nife“ švédské akciové spo-**

lečnosti Jungner. Faljejev: **Výchova, pěstění a krmení štenat.**

Vysockij: **K otázce dvojitého účetnictví ve vojensko-námořním komisariátu.** Srovnání vojenských orgánů ve věci účetnictví s orgány nevojenskými. Serebrov: **Základní momenty vojensko-hospodářského zásobování.** Konstatuje se vzrůst hospodářské iniciativy vojenských těles — podle oficiální terminologie, v praxi však je na řadové vojsko uvalena spousta hospodářských starostí. Obraz velmi dobře známý. Boj s tímto systémem, záležející v tom, že by se na zkoušku zavědli systém vojenských intendantů z r. 1908—1910, byl zamítnut. Zatížení vojenských těles hospodářstvím pociťuje se i v rudé armádě. Nepřehledné zástupy kancelářských zaměstnanců zatěžují úžasně rozpočet, avšak málo pomáhají vojskům v běžném životě. V. V.: **Racionalisace vojenského hospodářství.** Potvrzení názoru, který byl právě vysloven, s dodatečným obrazem neuvěřitelného byrokratismu v orgánech, řídících otázky zásobování armády. Jakovlev: **O mechanisaci kuchyní a zavedení strojů,** aby se uspořilo času i pracovníků.

Č. 271.: **Vojenské hospodářství, ekonomika a mobilisace průmyslu.** Oskin. **O režim ekonomie.** Gereckij: **Čas plyne, mnohého se zapomíná:** Přejí si historické práce z oboru zásobování. Rims: **Náležitá organisace požární ochrany.** Přechod k zaopatření požárními přístroji z prostředků ruského závodu „Pozarnoje dělo“. Technické novinky: Sestrojení rotačních čerpadel k účelům hašení požárů, aby jich bylo lze užítí co motorových pump. Gurevič a Dankov: **O úplně kvalifikované hospodářské zálohy.** V ústavu pro národní hospodářství je též oddělení pro vojenské hospodářství. Poljanskij: **Nový pensijní zákon,** podle zák. z 2./II. 1926.

Čís. 272. **Dělostřelectvo a bojové vozby.** Kremkov: **Tápání v temnotách.** Rozbor otázky operativního využití dělostřelectva v boji. Autor polemizuje s prací Šeidemana „Dělostřelecká záloha vrchního velitelství“ a hájí mezi jiným stanovisko, že ničení dělovou palbou jsou nezbytná a že nestačí jen morálně zkrušiti protivníka (obránce). Ivanov: **Police při připravené a přesné střelbě.** Vedle základních zásad moderního užití dělostřelectva

v boji, t. j. „náhlostí, masy, hloubky“ zdůrazňuje autor nutnost rozvoje opatření, směřujících k centralisaci vedení dělostřelectva. Následkem toho musí dělostřelectvo zavést metodu určování posic předem a zříci se starého názoru: „dělostřelectvo skáče, kam chce“. Drevling: **Topografické oddíly v dělostřelecteckém průzkumu.** Jejich práce: velitelů baterijních: nanesení pozorovatelem a palebných postavení na mapu; oddílových: zanesení cílů a orientačních bodů. Technika využití výsledků těchto prací. Smyslovskij: **Zahraňní autoři o střelbě plynovými a dýmovými střelami.** Čikalin: **Dělostřelectecký velitel a všeobecné velení.** Pokus o určení úlohy velitele dělostřelectva armádního sboru — je-li inspektorem či velitelem. Autor je pro druhou roli, ježto moderní dělostřelectvo vyžaduje umění, jak ho využít. Korolkov: **O síle prachu.** Výzva starého vojenského profesora „otevřít dveře vědě k vnitřní balistice“ je zamaskovanou odpovědí na poznámku odborníka vojenské chemie, německého profesora Grove, o „subjektivním nechápání“. Jakovlev: **O tvaru dělových střel.** O pokusech Charbonniera se střelami předem rýhovanými. Brujevič: **Odpor vzduchu při letu granátů.** Langenberg: **Žituzování hlavní (vodním tlakem a p.).**

Čís. 273. Mechanická doprava a vojenské komunikace. Owen: **Organisace železničního vojska v anglické armádě.** Krživickij: **Zkušební jízdy traktorových vlaků r. 1924.** Charakteristika dat stroje osmitunového traktoru na pásech, sestaveného charkovským závodem na lokomotivy podle vzoru německého traktoru „WD 50“ firmy „Ganomag“. Brusjancev a Adrianov: **Všespolkové závody níkladních automobilů r. 1925.** Tato stať zaznamenává velký vliv ruských cest na konstrukci strojů. Machin: **Výměna rychlosti na automobilu.** N. B.: **Karburace v automobilismu. G.: Automobilové továrny v Polsku.** Úspěch závisí na rozvoji silničního stavitelství. Assonov: **Termické opracování ozubených kol.** Lepichin: **Z praxe rekonstrukce železničních mostů.** Stať je zajímavá jako historický materiál pro nájezd jezdeckta gen. Mamontova (donské armády) za občanské války v září 1919. Saltykov: **Povoz pro přivážení kolejnic ke svršku železných drah.** Morin: **Tunelový podchod pro cestující jako úkryt.**

Čís. 274. Vojenské hospodářství, ekonomika a mobilisace průmyslu. Goreckij: **Závěry z dějin zásobování potravinami.** Zřízena „Komise pro dodávku potravin rudé armádě“, orgán to nezávislý na velitelství armády, ale

podřízený národnímu komisaři pro výživu. Čirkovič: **Je nutno studovat otázky organisace a řízení etap?** Bakulin: **O uspořádání týlu jezdecké divise.** Z posouzení otázky je zřejmo, že zásoby, které nese jezdeckto s sebou, mohou zaopatřit jezdcu na 2–3 dny a koně na jeden den. Bžezinskij: **O práci vojenské námořní techniky v orgánech státního průmyslu.** Je nutno dosíci nezávislosti na cizím průmyslu. Mežakov-Kajutov: **Rozpočtová disciplína u vojenského námořního komisařátu.** Vysockij: **Několik číslic.** Vojenské výdaje Ruska ve světové válce: 50,246 mil. rublů; celkem bylo mobilisováno v Rusku 15,800,000 lidí a u Dohody 39,000,000 lidí. Ztráty Ruska na lidech: 8,737,300 lidí, a bez nemocných 7,312,300 lidí. To jsou údaje ústředního statistického úřadu. Fedorov: **Výdaje Německa na obranu.** Zkoumá se rozpočet. Kazanskij: **K otázce o „rostovkách“.** Jak vyrábět oděv, aby byl podle věrnosti vojínů. Jaruševič: **Účtování važené stravy.** Zubkov: **O policích na potraviny.**

Čís. 275–276. Vojenská chemie. Hanslian: **Chemické prostředky válečné v budoucí válce.** Německý specialista (autor „Der chemische Krieg“) shrnuje tu zkušenosti cizích států. Popírá v budoucnu možnost plynových útoků vypouštěním z lahví i střelby z projektorů, jakožto prostředků příliš nepohodlných. Co se týče plynových útoků ze vzduchu, slibuje si velkou budoucnost od vynalézání prostředků ochrany proti plynům. Zvláštní pozornost věnuje neutralizační reakci a poukazuje na americké pokusy s napouštěním oděvu neutralizačními látkami. Vůbec dochází Hanslian k závěru, že v budoucí válce nebudou chemické prostředky prostředky hlavními, nýbrž jedněmi z hlavních. Celou naději skládá do úspěchů ochrany proti plynům, vidí v tom záruku ochrany jak armády, tak i obyvatelstva v budoucí válce. Minění rozšiřované tiskem i současnými romány o hrůzách budoucí chemické války považuje autor za silně zvlečené. Balatov: **Použití plynových granátů v boji o Čerevěnské předmostí.** Episoda ze světové války v červenci-srpnu 1916 na Stochodě. Veidlein: **Organisace vojenských vědeckých výzkumných ústavů.** Z angličtiny. Patenty: P.: **Některé vlastnosti dýmových a mlhových oblaků.** Stať může být doplňkem k práci Hanslianově. Někrasov: **O reakcích na chlorpikrin.** E. P.: **Otrava jedovatými dýmy a mlhami.** Praktické metody. Chlorpikrin v boji se škudci obilí a rostlin. Zubkov: **Nesmíme zapomenuti na sírouhlík.** V Kronice jsou údaje o chemii za hranicemi.

Čís. 277. Aviatika. Druhý ročník absolventů inženýrů-techniků aeronautiky. Celkový počet 49: 20 odborníků v konstrukci letounů, 19 v konstrukci motorů. Vladimirov: O zvláštních službách vojenských leteckých sil. Autor hájí samostatnost zvláštních služeb i nezávislost jejich na technické části. Sokolov: O hlubokých fotografických výzvědech. Je nutno, aby hluboké vědy byly zároveň přesné a rychlé. Dr. techn. Flamm: Ztráta rychlosti jako příčina leteckých nehod. Ivanov: Ošetřování letounu. Praktické metody. Kaniščev: Tekutá přítěž výfukových plynů. Myšlenka konstrukce italského kondensátoru pro zkapalnění vodních par. *: O ventilech leteckých motorů. Výňatek z „Revue de Métallurgie“ čís. 58. Tichonravov: Koefficient stoupavosti při vzletu větrone. Osvětlení otázky významu větrone pro experimentální aerodynamiku. V Kromě jsou uvedeny údaje o vzdušných komunikacích a o leteckém průmyslu dnešního Německa.

Čís. 278—279. Ženíjní odbor. Chotenskij: První sjezd vojenské vědecké společnosti. Názory sjezdu o nutnosti široké spolupráce všech vrstev při vypracování otázek vojenského umění. Hlavní prostředek: spolupráce inženýrů. Uskutečnění styku s nevojenskými vrstvami bude prováděno technickým oddělením vojenské vědecké společnosti. Vůbec při nynějším stavu vojenství hlásá se myšlenka: vojenství nesmí zůstávat stranou od ostatního života státu. Tato zásada je pro Rusko úplně nová. Lze těžko popírat její oprávněnost. Artěmenko: Obrana SSSR a vyšší technické školy. Myšlenka vyzvat k spolupráci civilní školy za účelem obrany státu jakožto státní opatření musí být provedena počínaje příštím rokem. V technických školách se zavádí kurs branné přípravy studentů: 200 hodin teorie a dva pobyty v táboře po 1½ měsíci. Tím se řeší otázka zkrácení presenční služby studentů, kteří zároveň zanášejí do techniky specialisací vojenskou. Teoretická část kursu je povinná i pro ženy. Vyučování bude se provádět správou vojenských škol. Cílem tohoto opatření je odstranění odloučenosti inženýrské techniky od techniky vojenské. Serčevskij: O konstrukci drátěné sítě. Údaje podle pokusů jednoho ze zákopnických praporů. Volpjan-skij: Přeprava nákladních automobilů bez mostů. Srovnává pokusy přepravy strojů na lodích (Poljanského) a na prámech, dává autor přednost prámu. Prám má větší stabilitu a u břehu má vždy oporu o dno. Prof. Sucharevskij: Pokus o výpočet

nových vzorců pro vypočítávání náloží při trhání železa a dřeva melinitem. Novikov: Dnešní stav otázky o systematické barev a barviv. Frank Beuford: Oblouk o vysoké intenzitě a parabolické zrcadlo. Borodačev: Bojové použití světlometných a akustických prostředků obrany proti letadlům. Balujev: Polní elektrotechnika. Zkoumání polního způsobu dodávání energie. Chomutov: Výpočet zdrojů světla při projektování elektrického osvětlení. Koževnikov: Cesty stavitelství a plánování měst. Korolev: Prostředky pro prvou pomoc při záchraně před požárem.

Čís. 280—281. Spojení. Lentovskij: Příprava telegrafisty-morsisty. Základní zásady pracovní metody. Fajvuš: Výcvik jezdeckých radiotelegrafních oddílů v americké armádě. Americká přenosná radiotelegrafická stanice typu SCR-127. Kuzněcov: Příprava mladých holubářů. Autor soudí, že se tento obor vyvíjí od minulého roku normálně na pohyblivých stanicích. Ja. F.: Několik závěrů o spojovací službě na anglických manévrech r. 1925. Slabou stránkou spojení je podle autora jeho nedostatečná organizace za pochodu, kde toto spojení je hlavně udržováno vysíláním běžců a nikoli technickými prostředky. Natahování drátu mezi pohybujícími se částmi divise považuje autor za nepraktické. Nezbytnost zachovati tajemství paralyzuje též činnost radiotelegrafních stanic. Zvláštností manévru byli spojovací důstojníci na motocyklech. T. N. P.: Německé polní telegrafní komutátory. Novikov: Krátký popis francouzského mikrotelegrafního aparátu vzor 1916. Morozov a Elsnitz: Vývoj galvanických článků. Savostjuk: Nové schema pro mnohonásobné telenografování. T. N. P.: Německé polní měřicí stroje. B. Euler: Francouzské koloniální radiotelegrafní síť. Dines: Telechor. O vynálezu uherského fysika Dionysa Mihaly vysílání obrazů živých dějů po telegrafním drátu. Knyšinskij: Letecké radiotelegrafické stanice vzoru Marconi. Reks a Bělov: Dvoumřížková lampy „Mikro D.S.“ Smosarev: Vliv zemského magnetismu na šíření radioelektrických vln.

Celkový ráz publikací časopisu je hlavně ten, že informují o otázkách vojenské techniky za hranicemi. Zrcadlem místních současných názorů jsou čísla, věnovaná otázkám dělostřeleckým a hospodářským. Z otázek, rozbíraných na stránkách časopisu, zvláště zajímavou je charakteristika prací vojenské vědecké společnosti.

V. Dobrynin.

b) Revues švýcarské.

Allgemeine schweizerische Militär-zeitung.

Ročník LXXII. č. 4.

Major S. M. G. Moccetti: **Il servizio d'informazione alle manovre della 5a. divisione.** Popis organizace a činnosti informační služby za manévru 5. divise v září r. 1925.

Kpt. Gustav Däniker: **Indirektes Schiessen mit schweren Maschinen-gefahren.** V referátu o článku téhož autora „O zavedení lehkého kulometu ve švýcarské armádě“ z 2. čísla téhož časopisu uvedli jsme stručný vývoj tak-
tiky samočinných zbraní, jež si vynutila, aby těžký kulomet byl umísťován za první sledy pěchotní, jak při boji útočném, tak obranném. Umístěním za první linií pěchotní, v obraně dokonce snad ve vybudovaném krytu je dána možnost užívání této zbraně k nepřímé střelbě, obzvláště je-li nepřátelská situace známou, třebaže nepřítel není vidět.

Autor vidí sice účinné uplatnění zbraně se zřetelím na rasantní dráhu letu a lehkost střely, hlavně při přímé střelbě, upozorňuje však také na výhody nepřímé střelby na větší vzdálenosti, zvláště v noci neb za mlhy a kouře, kdy je možno zaujmouti skryté stanoviště a docílit morálního účinku na nepřítel, jež deprimuje, stílíme-li na něho, aniž slyší střelbu a zná její směr. Protože příprava k nepřímé střelbě vyžaduje více času a počet těžkých kulometů musí býti co největší, má-li se dosáhnouti účinku, uplatní se nepřímá střelba hlavně v obranné pozici. Může i však býti užito i při pronásledování nepřítel, neb při krví vlastního útupu. Vzhledem k lokálním poměrům terrainu pokládá autor nepřímou střelbu pro švýcarskou armádu za výhodnou.

Kpt. Gustav Däniker: **„Infanterie-Sondereschosse.“** V dobách mírových jeví se snaha, uvést zbraň, zvláště pěchotní, na jednotný typ. Válka však vynutila si specialisování zbraní (ruční puška, automatické zbraň) i nábojů. Náboje byly původně vyráběny jednotně pro oba uvedené druhy pěchotních zbraní, později však se specialisovaly podle druhu zbraně i podle účelu. (Proti pancéřovým autům, tankům, letadlům a pod.)

Ke střelbě na ocelové pláště je zapotřebí těžších nábojů, aby střela měla dostatečnou průraznost, což bylo docíleno přidáním olova s ocelovým povlakem. Německo započalo s výrobou zvláštních SMK nábojů (**Spitz mit Kern-Geschoss**) o váze 11.55 gr. a počáteční

rychlostí 815 m/sec, Francie vyráběla 8mm P náboje o váze 9.6 gr. a počáteční rychlostí 840 m/sec. Z těchto dvou druhů se hodí prvý ke střelbě na větší, druhý na menší vzdálenosti. Anglické a americké střelivo podobá se německé výrobě.

Střelba na letce je problémem daleko obtížnějším, vzhledem k rychlosti pohybu, nesnadnosti odhadu vzdálenosti a zamíření. Nejvhodnějším řešením tohoto problému bylo zavedení střel o viditelné dráze letu. Stalo se tak nejprve užitím střeliva, jež ve vzdálenosti asi 300 m vydávalo obláčky dýmu, podle nichž se dala posuzovati pravděpodobnost zásahu. Mnohem výhodnějším vynálezem však jsou světelné náboje, jejich výrobní princip je dvojitý: Buď světelná střela ukazuje dráhu letu, aniž by při zásahu působila účinně. Tu pak při střelbě stačí, je-li v nábojovém pásu kulometním jen několik světelných nábojů pro kontrolu dráhy letu. Druhý druh světelných střel netoliko ukazuje dráhu letu, nýbrž působí též účinně v cíli. Podmínkou pro výrobu obou druhů nábojů je, že dráha letu normálního střeliva musí býti naprosto táž jako světelných nábojů, což znamená, že světelná střela musí míti tytéž balistické vlastnosti, jako normální střelivo. Problém výroby skýtá proto značné obtíže a není dosud definitivně vyřešen.

Světelných nábojů užívá se i k instrukčním účelům. Na př. ve Francii konstruují jimi palební přehradu, což je ovšem velmi nákladné. Mimo to bylo tohoto druhu střeliva užito pro pokusné demonstrování odrazu střel od různého terrainu (skály, lučivý, dřevo a pod.).

Pro pěchotu vyrábějí se i zapalovací náboje, jež jsou zhotoveny s přídavkem fosforové látky. Užívá se jich ke střelbě na letouny a balony.

Ačkoliv výroba těchto druhů střeliva jest odlišná od normální, nebyla jejich zavedením ještě dotčena jednotnost ráže pěchotních zbraní. To se stalo teprve, když pěchota se musila brániti proti tankům. Tu bylo třeba zbraně, jež by prorážely i 20 mm silnou ocel, což znamenalo zvětšení váhy a ráže jejich nábojů. Tak vznikla na př. německá tanková puška o ráži 13.35 mm, jež však pro svou váhu (16 kg) a délku byla příliš těžkopádnou, a byla na sklonku války nahrazena t. zv. Tuf-kulometem (Tank- und Flieger-Maschinengewehr), jehož výroba a užívání byly mírovou smlouvou Německu zakázány. Anglie a Spojené státy vyrábějí kulometry o ráži 12.7 mm, z nichž americká zbraň střelí na max. vzdálenost 6400 m a pro-
ráží na vzdálenost 180 m pancéřovou

ocel v tloušťce 25 mm. Výroba střeliva o veliké ráži vyžaduje ovšem z důvodů úspornosti, aby tyto náboje působily netoliko svým zásahem, ale i střepinami. Tím se vyskytuje pro budoucnost problém konstrukce granátů.

Desátník Walter Höhn: „Beitrag zur Unteroffiziersfrage.“ Pisatel článku z řad švýcarských poddůstojníků navazuje na pojednání kpt. Freye, uvedeně v referátu v 1. čís. tohoto časopisu, a navrhuje, aby při výběru žáků do poddůstojnických škol nebyl brán zřetel toliko na předběžné vzdělání, nýbrž aby tam byli vysíláni zvláště lidé, kteří projevují chuť a nutnou energii k úkolu, jenž je jako budoucí poddůstojník očekává. Nezbytné elementární vědomosti budou jim vštěpány ve škole poddůstojníků, jejíž trvání 5 týdnů pokládá pisatel za dostačující. Žádá však další školení ve škole nováčků, kde noví poddůstojníci mají možnost uplatnění se a zdokonaliti se prakticky jako zodpovědní a svědomití velitelé, a v opakovacích kurzech (povolávání záložníků), jež mají býti vedeny s větší rigorozností.

Por. Bruno Campiotti: „Über Mobil- und Demobilmachung.“ Poznatky, získané při přejímání a vydávání materiálu pro turnusy záložníků.

Plk. Th. Zwicky: „Einst und Jetzt in Zahlen.“ Poměr počtu štábních důstojníků k počtu kapitánů a subalterních důstojníků.

Číselný přehled stavu důstojníků švýcarské armády v letech 1883—1886, 1911 a 1924. Z výkazu uvádíme stav důstojníků zbraní u jedné divise v letech 1911 a 1924:

	1911.	
	Štáb. důst.	Kpt. a subalt.
Pěchota	29	415
Jezdeckvo	1	12
Dělostřelectvo	13	136
Ženisté	2	40

	1924.	
	Štáb. důst.	Kpt. a subalt.
Pěchota	40	521
Jezdeckvo	1	15
Dělostřelectvo	14	154
Ženisté	4	40

Pnlk. Bircher: „Zum 400-jährigen Gedächtnis des Sacco di Roma am 6. Mai 1527.“ Historická reminiscence na 200 švýcarských gardistů, kteří jako tělesná stráž papeže Klementa VII. pod velením setníka Kašpara Róusta z Curychu udatně bránili Vatikán proti císařským žoldnérům a dne 6. května 1527 vyjímajíc 42 mužů hrdinně padli.

„Der Militärpatrouillenlauf 1926 in Wengen.“ Referát o účasti a průběhu vojenských lyžařských závodů ve Wengen.

Ročník LXXII., čís. 4.

Plk. R. Dörfus: „Spirito militare e spirito di Locarno.“ Třežba výsledky mezinárodních porad v Locarnu jsou tak mnohoslibnými a zdají se zajišťovati budoucnosti mír, nemůže Švýcarsko začínati okamžitě s odzbrojením. Vzájemné mezinárodní smlouvy, jež i Švýcarsko uzavřelo, dávají sice naději, že tak bude možno učiniti v blízké či daleké budoucnosti, opatrnost však radí, aby při dnešní celkové situaci byla pohotově branná moc, jejímž úkolem jest jedině obrana tohoto říše středoevropského mezinárodního státu.

„Betrachtungen zur Heeresorganisation in Frankreich.“ Velmi obsažné a zajímavé redakční úvahy k projektované změně v organizaci francouzské armády.

Úvod obsahuje povšechný historický vývoj branných mocí od pádu říše římské, přechod od bojovných germánských kmenů k rytířským družinám válečníků z povolání za systému lénního, vznik vojsk žoldnéřských, střídavé zavádění branné povinnosti v dnešním slova smyslu, a její všeobecné přijetí evropskými mocnostmi (kromě Anglie a Švýcarska) po francouzské revoluci a za válek napoleonských.

Při vypuknutí světové války v r. 1914 ukázaly se následky nestejně válečné připravenosti evropských států. Spocienci zvláště Francie, doplácela krvavými ztrátami na počáteční nepřipravenost Anglie. Konec války přinesl ovšem radikální změny, jevíci se v rozdílu organizací států vítězných a poražených, čímž bylo vítěznými mocnostmi prostě diktováno odzbrojení a povoleno toliko udržování armád z povolání o malých počtech a omezených prostředcích technických. Nicméně i první skupina, k níž patří Francie, byla postížena všeobecným novověčným zjevem averse vůči nákladným branným systémům, a tento odpor byl stupňován ještě nepříznivými poměry hospodářskými, finančními i změnami ve vnitřní a zahraniční politice.

Francie se snažila po trpkých zkušenostech 1870-71, aby všestranně zvýšila svoji válečnou pohotovost a zavedla od r. 1913 tříletou presenční službu vojenskou. Po válce musila ovšem tuto dobu radikálně zkracovati a celá organizace armádní a branná předloha staly se předmětem nesčetných porad odborných i parlamentních, jež dosud nedospěly k definitivnímu řešení.

Článek se obírá pak reorganizační předlohou, vypracovanou za ministerstva Paimlevéova s datem 29. ledna 1926, která radikálně snižuje přesenní službu na dobu toliko 1 roku a organizuje francouzskou brannou moc podle zásady „ozbrojeného národa“ (nation armée); stoupenci tohoto plánu miní užívati aktivní armády jen pro vojenskou výchovu, tedy jako výcvikový kadr, jenž by při hromadné mobilisaci splynul se záložní armádou, kdežto veškeré otázky příprav mobilisačních by byly

starostí celé státní správy. Předloha je tudíž kompromisním řešením mezi systémem miličním a předválečným brannými systémy evropských velmocí.

Plk. Zühlbin: „Die Verwendung der Sap. Komp. 1/5 im Verbands der 5. leichten Manöverdivision.“ Replika velitele 5. lehké (manévrové) divise na kritiku velitele 1/5 zákopnické roty o užití této roty za posledních manévru, uveřejněnou v 2. čísle (viz referát).

Npor. Renč.

c) Revues italské.

Esercito e nazione.

Prosinec 1926. — Čís. 12.

Radiokomunikace svazkové (a fascio).

Přednáška známého vynálezce Marconiho, přednesená dne 21. listopadu m. r. v Římě o jeho novém vynálezu v radiotelegrafii, který záleží v tom, že vysílání krátké vlny soustřeďuje a vysílá jen určitým směrem pomocí zvláštního zařízení.

Systém má tyto výhody: 1. soustřeďuje vysílání vlny v 4° úhlu na každé straně vysílací osy, 2. potřebuje málo energie (20 KW), 3. jest mnohem rychlejší, 4. použitím krátkých vln (32 m) dosahuje jasnosti na největší vzdálenosti, 5. je mnohem levnější než dosavadní systémy.

Tento systém byl zkoušen nejvíce v Anglii, kde byl také přijat, a používá se ho nyní již pro spojení mezi Anglií a Kanadou.

Jak Itálie roste na moři.

Statistická studie rozvoje italské námořní mornavy.

Francouzské armády let 1792—1802 kolem Itálie a v Itálii.

Historické resumé „válek revoluce a císařství“, pokud se blíže týkají Itálie.

Činnost roty lehkých zbraní za příživovacího pochodu a v obraně.

Pokračování konkrétního aplikačního cvičení na mapě z minulého čísla (viz minulá čísla).

Základní hlediska pro volbu dělostřeleckých palebných posic.

Dělostřelectvo se nozeleňuje do hloubky a do šířky podle požadavků taktických a technických.

Při volbě pásem, v nichž mají být umístěny dělostřelecké skupiny, rozhodují především důvody taktické, kdežto požadavky technické mají převahu při volbě palebných posic baterií uvnitř pásma určených pro skupiny.

Při umísťování baterií musí být odpověděno na tyto dvě otázky:

1. Které posice umožňují — v hranicích přiděleného terénu — střelbu na dané cíle?

2. Které posice umožňují — v určených pásmech činnosti — střelbu na největší počet možných cílů?

Dále nutno přihlížeti k faktorům, které zajišťují plnou činnost baterií, t. j.:

1. na kryt proti palbě a zrahu nepřátelskému,

2. na maskování,

3. na ochranu proti palbě, plynům a leteckému bombardování.

Konečně třeba mít na paměti možnost rychlého přemísťování v různých fázích boje a zajištění.

Pokud se týče střelby samé, musejí být posice voleny tak, aby:

a) dovozovaly snadné určení dat potřebných ke střelbě,

b) měly dobré pozorovatelné,

c) neomezovaly horizontální pásmo střelby,

d) dovozovaly snadné zásobování střelivem,

e) umožňovaly snadné zřízení a fungování spojení.

Palba nepřátelská působí méně na baterie, které:

1. mají možnost rozestaviti jednotlivá děla ve velkých intervalech,

2. nemají v blízkosti význačné zastřelovací body,

3. mají dobrý přírodní kryt,

4. nejsou umístěny v takovém terénu, který zvyšuje účinek vybuchnuvších střel a který umožňuje soustředění plynů.

Maskování.

Návod, jak se prakticky provádí maskování pozorovatelem, stanovišť kulometů, velitelských míst, skladů materiálu.

Plán maskování jest podle pisatele jednou z nejdůležitějších součástí plánu obrany. Aby maskování mělo dobrý výsledek, musí být vojsko tak vychováno, aby svou neopatrností neprozradilo práce technicky třeba bezvadné.

Od zdi s věžemi k hradbám s bastiony.

Historická data o fortifikaci v Itálii od nejstarších dob až do XVI. století.

Italský folklor a písně válečné.

Článek pojednává o významu písní válečné v dobách bojů za sjednocení Itálie a v světové válce.

Nový program vojenské tělesné výchovy.

Vojenská tělesná výchova musí jako veškerá výchova vojínova sledovati cíle válečné, t. j. musí učiniti organismus co nejschopnější pro válku. To ovšem neznamená, jak si mnozí myslí, utužit jen organismus a učiniti svalstvo schopným pro pochody, běh, skok, vrhání, šplhání atd., nýbrž tělesnou výchovou musí se dostatí vojínu oněch kvalit tělesných a duševních, které se vyžadují od bojovníka (síla, obratnost, otužilost, vůle, odvaha, iniciativa, odříkání, soudružnost, chladná krev atd.) a které čini z vojína zbraň-clověka.

Cvičení sportovních používá se jako prostředku k řečenému cíli. Musí býti však pokračováno zvolna a metodicky.

Proto byl rozdělen program tělesné výchovy v italské armádě na tři období takto:

1. období přípravné, trvající nejméně dva měsíce, v němž se metodickým cvičením připravuje celý tělesný organismus vojinův,

2. období aplikační, trvající také nejméně dva měsíce, v němž se pokračuje v metodických cvičeních s příslušnými aplikacemi a provádějí se lehčí sporty,

3. období zdokonalovací a sportovní, trvající po celý ostatní čas presenční služby, v němž se vyvíjejí a zdokonalují vlastnosti nabyté v 1. a 2. období, a provádějí se sporty svého druhu i ty nejtěžší. P. K.

L'Universo

(časopis italského vojenského zeměpisného ústavu).

Červenec (čís. 7):

Nicola Vacchelli: Posmrtná vzpomínka na zeměpisce Olinto Marinelliho. — A. J. Brawer: Znovuosídlení Palestiny Židy. — Antonio Lo-

perfido: Nebeská dynamika. — Olinto Marinelli: Nová mapa okolí Katanie 1:25.000 a některé změny této krajiny v posledních šedesáti letech. — Aldo Neppi Modona: Archeologický sjezd v Sardinii (Cagliari-Sassari, 7.—13. června 1926). — X: První národní sjezd pro dějiny vědy v Palermu.

Srpen (čís. 8):

Cesare Calciati: Rima. (Osada v údolí řeky Sesie v Penninských Alpách.) — Riccardo Riccaroli: Bajkalské jezero podle nejnovějších studií. — Germano Oldani: Itálie na Dálném Východě a evropský pravopis čínských jmen. — A. P.: Zpráva o mapě znázorňující právo sebeurčení národů. (Karte des Selbstbestimmungsrechtes der Völker, vydané v Petersmanns Mitteilungen 1926.)

Září (čís. 9):

Komité italského sjezdu zeměpisců (v dubnu 1924 v Janově): Pojmenování a hranice částí Alp. — Lazzaro Arditi: Gandhiova Indie. — Carlo Manetti: Zootechnický zeměpis východního Středomoří (Syrie, Kypr, Egypt). — Giuseppe Caraci: Neznámý atlas Vesconta Maiolla (z r. 1548).

Říjen (čís. 10):

Roberto Almagia: Řada draho-cenných map Mercatorových zachovaných v Perugii. — Giovanni Mastuzzi: Sudan, svatý Nil, Egypt. — Carlo Mannetti: Zootechnický zeměpis východního Středomoří (Syrie, Kypr, Egypt).

Listopad (čís. 11):

Giuseppe Colosi: Charakteristika kyrenajského živočišstva. — Gustavo Cumin: Geologické a morfologické poznámky o horské skupině Sněžniku (Julské Benátsko). — π γ : Konec rozhraničovacíh prací v Albanii.

Prosinec (čís. 12):

Nicola Orenco: Balzi Rossi a předhistorické jeskyně u Grimalda. — Lazzaro Arditi: Gandhiova Indie. Bs.

LITERÁRNÍ PŘEHLED

Literatura česká.

Legionářská literatura: Almanach v upomínku 10. výročí Zborova a 50. výročí rusko-turecké války (za osvobození Slovanstva). Redigovali: L. N. Čerkes, M. S. Iljaševič, V. A.

Kadašev-Amfiteatrov, M. G. Michejev a G. J. Senkevič. — Praha 1927. Vydal Ruský spolek válečných invalidů v ČSR. Stran 57.

Základní myšlenkou tohoto alma-

nachu jest vyzdvižení boje Slovanstva za svobodu, jak se projevil obětavostí ruskou ve prospěch Bulharů v druhé válce balkánské i ve prospěch protiněmecké koalice za války světové, a pak hrdinstvím hrstky československých vojáků v ruském vojsku u Zborova v roce sedmáctém. Do almanachu, který je první ukázkou letošní jubilejní literatury zborovské, přispěli autoři ruští i čeští.

Z českých jsou to známí literáti legionářští R. Medek a F. Langer, z nichž první dal v článku „Myšlenky o Zborovu“ nadšený výraz hlavně nehybnou mravní ceně zborovského vítězství pro život národa, druhý vzpomněl v článku „První pluk“ ideového ovzduší a junáckého smýšlení, v němž rostl a se vyvíjel tento nejstarší pluk čs. armády. Počátky ruských legií nastiněny jsou nepochybně též ruským legionářem v nepodepsaném článku „Česká družina“. Ostatní autoři jsou z řad ruské emigrace, žijící v Praze. Články jejich, publikované většinou v českém překladě (dva kromě toho i v ruském originálu), týkají se jednak našeho osvobozenického boje, jednak druhé války balkánské. Konečně jsou tu úvahy o významu Ruska v celkovém vítězství dohodových států nad ústředními mocnostmi a o smutném údělu válečných invalidů, jmenovitě ruských.

V článku „Rusko a znovuzrození Československa“ ukazuje prof. dr. M. A. Cimmerman na souvislost osvobozenického úsilí Poláků a Čechoslováků s ruskými válečnými oběťmi. Historický přehled druhé balkánské války podává prof. generál M. Inostrancev („Rusko-turecká válka r. 1877 až 1878“), ruský idealism a čínorodou lásku k Bulharům oceňuje V. Kadašev („Poslední křižácké tažení“). Krásnou vzpomínku této hrdinné epoše ruských dějin věnuje účastník bojů na Šipce, V. Němirovič-Dančenko („Věčná paměť“).

Glorifikaci ruské lásky k Slovanstvu i k lidstvu je článek A. Amfiťatova „Světlý bod“. Prof. dr. A.

Kizevetter zdůrazňuje celkový význam Ruska v protiněmecké koalici, zejména záchranu Francie za světové války („Rusko a světová válka“), generál N. Golovin předvádí oběti Ruska statistikou jeho válečných ztrát („Cena krve“).

V článku K. Belgovského „Sokoli vzlet“ hodnotí se význam sokolské myšlenky a sokolského bratrství ve stycích česko-ruských.

Několik článků platí invalidům. Tak článek A. Jablonovského „Na stupních chrámu“, plný lásky k trpícím válečným invalidům bez rozdílu národnosti, dále článek E. Čirikova „Pastorek milosrdenství“, věnovaný zvlášť hořkému osudu invalidů ruských a konečně propagační článek „Invalidé“ z pera gen. N. N. Baratova. Doplnkem k němu jest stručná kronika organizace ruských invalidů v zahraničí a data statistická. Vzpomenuto i založení Uspenského chrámu na olšanských hřbitovech v Praze. Almanach je zakončen statistikou sokolskou, výčtem legionářských organizací v Československu a konečně málo podatelným historickým kalendářem.

Výprava almanachu, ozdobeného řadou obrázků, je celkem skromná. Jistě proto, aby prodejní cena jeho byla přístupná co největšímu počtu čtenářů a tak aby bylo poslouženo i finančně dobré věci, fondu pro postavení Domu ruských invalidů v ČR.

Almanach byl sice vydán především jako publikace jubilejní, oslavná, ale veliká tragedie současného Ruska přidala mu, jak vidno z příspěvků ruských autorů, i mnoho bolesti a smutku. Vedle hrstky z pých nad bohatýrskými činy ruského nenárodného vojáka, vane z něho též oprávněný stesk nad krutým osudem rozptýlené emigrace a nad nedoceněním nebo i umlčením slavné válečné minulosti Ruska, která zůstává dosud otevřeným účtem Evropy za nesčetné oběti krve, prolité ruským vojskem pro svobodu a štěstí jiných...

F. Šteidler.

Oprava k č. 11. (1926).

V čísle 11. na str. 541 v 6. poznámce čti správně 53 místo 52.

Oprava k č. 1. (1927).

V čísle 1., roč. VIII. (1927) na str. 43, řádek 15. shora čti místo **F-1** správně **F-2**
Na str. 64, řádek 2. zdola čti místo „jsou vyobrazeny“ správně „jsou vyobrazení“.

Upozornění redakce. Pro P. T. odběratele roč. VII. (1926) přiložen jeho obsah a rejstřík.